

Sygn. akt I C 164/16 upr.

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego w Jarosławiu

z dnia 16 marca 2016 roku

Powód B. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w G. wniósł o zasądzenie od pozwanego Z. S. kwoty 546,46 zł, wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 0,00 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Ponadto wniósł o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 180,00 złotych oraz kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

W uzasadnieniu żądania powód wskazał, że w dniu 31.08.1999 r. pozwany zawarł z (...) S.A. umowę kredytu konsumpcyjnego numer (...). Wobec braku spłaty zadłużenia, wierzytelność wynikająca z tej umowy została sprzedana na rzecz powoda na mocy umowy sprzedaży wierzytelności zawartej z (...) S.A. w dniu 09.06.2006 r.

Powód podał, że nabył wierzytelność w łącznej kwocie 2.179,78 zł, w tym: 635,17 zł tytułem kapitału, 837,11 zł tytułem odsetek umownych naliczanych przez bank w wysokości zgodnej z treścią zawartej z pozwanym umowy kredytu konsumpcyjnego w okresie od dnia jej zawarcia do dnia sprzedaży wierzytelności na rzecz powoda, 707,50 zł tytułem kosztów poniesionych przez bank w związku z monitoringiem płatności (koszty upomnień telefonicznych i pisemnych) oraz tytułem kosztów działań windykacyjnych podejmowanych przez bank po dniu wypowiedzenia umowy (koszty windykacji pisemnej, telefonicznej i bezpośredniej), w wysokości zgodnej z treścią umowy kredytu konsumpcyjnego. Zawierając umowę, z której wynika dochodzone pozwem roszczenie, pozwany zgodził się na wszystkie jej postanowienia, z tym na warunki dotyczące naliczania odsetek oraz kosztów monitoringu i czynności windykacyjnych. Aktualną na dzień ceśji wierzytelności wysokość zadłużenia, w tym wszystkie jego składowe, potwierdza m. in. wyciąg z załącznika do umowy sprzedaży wierzytelności.

Powód podniósł dalej, że od dnia nabycia wierzytelności kontynuował naliczanie odsetek za opóźnienie w spłacie wymagalnego kapitału według ustawowej stopy procentowej. Na dzień wniesienia pozwu zaległość z tego tytułu wynosiła 0,00 zł.

Ponadto, powód wskazał, że łączna wartość zadłużenia pozwanego na dzień 20.11.2015 r. została stwierdzona dokumentem księgowym w postaci wyciągu z ksiąg rachunkowych powoda i wynosi: 0,00 zł tytułem kapitału, 0,00 zł tytułem odsetek i 546,46 zł tytułem kosztów. Powód dokonał kapitalizacji odsetek należnych na dzień wniesienia pozwu, w związku z czym domaga się zasądzenia dalszych odsetek za okres od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Końcowo powód naprowadził, że pozwany wzywany do zapłaty nie uiszczył na rzecz powoda żądanej kwoty.

Pozwany Z. S. będąc prawidłowo wezwany na termin rozprawy, nie stawiał się na wezwanie Sądu na rozprawę i nie złożył odpowiedzi na pozew.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 09.06.2006 r. (...) S.A. z siedzibą w L. zawarł z powodem B. (...) Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym umowę przelewu wierzytelności, której przedmiotem była sprzedaż wierzytelności wskazanych na Data D., z wyłączeniem (i) wierzytelności w pełni spłaconych przed zamknięciem oraz z wyłączeniem (ii) wierzytelności wskazanych na załączonej liście uzgodnionej przez strony, oraz wszelkie związane z nimi prawa (pkt. 2.1 umowy).

W wyciągu z załącznika do umowy przelewu z dnia 09.06.2006 r., bez jakiegokolwiek sprecyzowania czego ten wyciąg dotyczy biorąc pod uwagę w/w treść umowy, wskazano dane Z. S. (nie S.), nr umowy – (...), całkowite zadłużenie – 2.179,78, kapitał zapadły – 635,17, odsetki za zwłokę – 837,11 odsetki umowne zapadłe – 0, koszty sądowe zapadłe –

47,5, koszty komornicze zapadłe – o, koszty windykacji zapadłe – o, koszty zastępstwa procesowego zapadłe – 660, inne koszty zapadłe – o, inne koszty zapadłe – o, data zawarcia umowy (...), oprocentowanie za zwłokę – ustawowe.

Dowód: umowa przelewu wierzytelności z dnia 09.06.2006 r. zawarta pomiędzy (...) S.A. z siedzibą w L. a powodem wraz z aneksem nr (...) oraz z wyciągiem z załącznika do umowy przelewu - k. 12-13

W dniu 20.11.2015 r. powód wystawił wyciąg z ksiąg rachunkowych na dzień 20.11.2015 r., w którym oświadczył, iż w dniu 09.06.2006 r. nabył od (...) S.A. na mocy cesji wierzytelności z umowy kredytu konsumpcyjnego z dnia 31.08.1999 r. wierzytelność w dacie operacji w kwocie 2.179,78 zł wobec dłużnika Z. S..

Kwotę wymaganej należności na dzień generowania wyciągu określono na kwotę łącznie 546,46 zł, w tym kapitał 0,00 zł, odsetki 0,00 zł i koszty 546,46 zł. Wysokość rocznej stopy procentowej odsetek ustawowych na dzień 20.11.2015 r. wskazano na 8,00%.

Dowód: wyciąg z księgi rachunkowej funduszu sekurytyzacyjnego z dnia 20.11.2015 r. – k. 4

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił:

w oparciu o w/w dowody z dokumentów, które na podstawie art. 245 k.p.c. korzystają z przysługujących im domniemań i które zostały sporządzone w przypisanej formie, przez osoby do tego upoważnione, a ich treść ani prawdziwość nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z umowy o kredyt na zakup towarów/usług nr 22/011/005 z dnia 31.08.1999 r. – k. 11, albowiem przedłożona została w formie kserokopii nie potwierdzonej za zgodność z oryginałem. Dokument taki nie może być uznany za pełnowartościowy dowód i nie posiada żadnej mocy dowodowej.

Powód w toku procesu reprezentowany był przez profesjonalnego pełnomocnika, który powinien wiedzieć, jakie wymogi powinny spełniać wnioskowane dowody z dokumentów. Powód miał więc świadomość, iż przedłożenie wraz z pozwem kserokopii dokumentu nie poświadczonego za zgodność z oryginałem będzie skutkowało oddaleniem tego wniosku dowodowego, bo kserokopie nie są dowodami z dokumentów w rozumieniu przepisów kodeksu postępowania cywilnego, co jednoznacznie przyjmowane jest zarówno w literaturze przedmiotu jak i orzecznictwie (np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 10.01.2008 r., sygn. V ACa 816/07).

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie wskazać należy, iż ponieważ pozwany pomimo prawidłowego wezwania nie stawiał się na rozprawę i nie złożył odpowiedzi na pozew, Sąd wydał wyrok zaoczny.

Zgodnie z treścią art. 339 § 1 i 2 k.p.c. jeżeli pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę, albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny. W przypadku wydania wyroku zaocznego przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba, że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

W oparciu o cytowany przepis sąd - jeżeli nie ma uzasadnionych wątpliwości - zobligowany jest do uznania podanej przez powoda podstawy faktycznej (tj. twierdzeń powoda o okolicznościach faktycznych) za zgodną z prawdą bez przeprowadzania postępowania dowodowego. Utrwalony w judykaturze i niekwestionowany w nauce jest pogląd, że przyjęcie za prawdziwe twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie okoliczności faktycznych i nie zwalnia sądu orzekającego od obowiązku rozważenia, czy oświadczenia te uzasadniają należycie i w całości żądania pozwu i czy uwzględnienie tych żądań nie narusza obowiązujących przepisów. Sąd nie jest zatem zwolniony z obowiązku dokonania prawidłowej oceny materialnoprawnej zasadności żądania pozwu opartego na tych twierdzeniach (orzeczenie Sądu Najwyższego

z dnia 29 maja 1958 r., 1 CR 969/57, OSNC 1960, nr 1, poz. 14; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 września 1967 r., III CRN 175/67, OSNC 1968, nr 8-9, poz. 142.) Negatywny wynik takiej analizy powoduje wydanie wyroku zaocznego oddalającego powództwo.

Zgodnie zatem z powyższym, przy zaistnieniu podstaw do wydania wyroku zaocznego sąd, co do zasady nie przeprowadza postępowania dowodowego, chyba że poweźmie uzasadnione wątpliwości co do prawdziwości twierdzeń powoda o okolicznościach faktycznych lub co do celu ich przytoczenia – obejścia prawa, a także poweźmie wątpliwości co do zasadności roszczenia w świetle prawa materialnego. Zatem nawet w przypadku braku wypowiedzenia się pozwanego, co do okoliczności faktycznych przytoczonych w pozwie (niewdanie się pozwanego w spór), okoliczności te nie będą mogły zostać uznane za prawdziwe, jeżeli będą istniały uzasadnione wątpliwości, co do ich prawdziwości bądź celu ich przytoczenia, bądź też roszczenie okaże się niezasadne w świetle obowiązujących przepisów prawa.

W ocenie Sądu Rejonowego w niniejszej sprawie ziściły się przesłanki uniemożliwiające przyznanie za prawdziwe twierdzeń powoda, powód nie udowodnił bowiem swojego roszczenia, co do zasady ani wysokości.

Strona powodowa swoje roszczenie wywodzi z treści przepisu art. 509 k.c., dotyczącego umowy przelewu wierzytelności. Zgodnie z art. 509 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.

Warunkiem otrzymania należności przez nabywcę długu jest udowodnienie, że takie prawo przysługiwało pierwotnemu wierzycielowi. Przedmiotowej okoliczności powód w należyty sposób nie wykazał.

Powód jako dowód w sprawie przedłożył umowę przelewu wierzytelności zawartą w dniu 09.06.2006 r. pomiędzy (...) S.A. z siedzibą w L. a powodem wraz z wyciągiem z załącznika do tej umowy, zaś podstawy dochodzonego roszczenia upatrywał w umowie kredytu konsumpcyjnego numer (...), jaką pozwany miał zawrzeć z (...) S.A. w dniu 31.08.1999 r.

Do akt sprawy powód przedłożył jednak inną umowę zawartą pomiędzy pozwanym a (...) Sp. z o. o. w L. z dnia 31.08.1999 r., a to umowę o kredyt na zakup towarów/ usług nr 22/011/005, którą ponadto przedłożył w formie niedoświadczonej za zgodność z oryginałem kserokopii.

Przedstawione niewierzytelnością kserokopie, nie są dowodami i dokumentami w rozumieniu procedury cywilnej. Sama odbitka ksero lub inna kopia reprograficzna nie jest dokumentem w rozumieniu przepisów kodeksu postępowania cywilnego i nie może dokumentu zastąpić. Jeżeli zatem odbitka ksero (kserokopia) nie jest odpowiednio poświadczona, to nie stanowi ona dokumentu, a sądowi nie wolno przeprowadzać w tej sytuacji dowodu z dokumentu (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 10 stycznia 2008 r., V ACa 816/07, LEX nr 398729).

Kserokopia – jako odwzorowanie oryginału - może być uznana za odpis, jednakże pod warunkiem poświadczenia jego zgodności z oryginałem (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10.07.2009 r., II CSK 71/09, LEX nr 584201).

Niepoświadczona odbitka ksero jest tylko środkiem uprawdopodobnienia za pomocą pisma, pozwalającym na dopuszczenie dowodu z zeznań świadków i dowodu z przesłuchania stron - art. 74 § 2 k.c., w tym zakresie strona powodowa nie przedstawiła właściwej inicjatywy.

Ponadto zgodnie z art. 129 § 2 k.p.c. zamiast oryginału dokumentu strona może złożyć odpis dokumentu, jeżeli jego zgodność z oryginałem została poświadczona przez notariusza albo przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub radcą Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa. Z przepisu tego wynika zatem, że moc dowodową ma jedynie kserokopia dokumentu poświadczona za zgodność z oryginałem.

W przedmiotowej sprawie strona powodowa reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika nie udowodniła swojego roszczenia.

Do akt sprawy powód przedłożył jedynie niedoświadczoną za zgodność z oryginałem kserokopię umowy kredytu i to innej umowy kredytu niż wynikająca z uzasadnienia złożonego przez niego pozwu. Ponadto, również w przedłożonym przez powoda wyciągu z załącznika do umowy przelewu z dnia 09.06.2006 r. wskazano umowę nr (...), a nie przedłożoną przez powoda – w formie w/w kserokopii - umowę nr (...).

Powyższe uniemożliwia Sądowi ustalenie, aby doszło do zawarcia umowy nr (...), na którą powód powołał się z pozwie oraz ustalenia treści stosunku zobowiązaniowego łączącego wierzyciela pierwotnego i stronę pozwaną, na którym powód opiera swoje roszczenie.

W konsekwencji nie można również ustalić czy doszło do skutecznego przelewu wierzytelności z umowy nr (...), przysługującej wobec strony pozwanej na stronę powodową w wysokości wskazanej w pozwie.

Przy rozstrzyganiu istniejącego między stronami sporu, Sąd nie może opierać swoich ustaleń na samych twierdzeniach strony, nie popartych wiarygodnymi dowodami.

W konsekwencji, na podstawie zaoferowanego przez powoda materiału dowodowego nie można przyjąć, by powód w drodze umowy cesji wierzytelności skutecznie nabył wierzytelność wobec strony pozwanej opisaną w pozwie, a zatem powód nie wykazał swojej legitymacji procesowej czynnej.

Zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z danej okoliczności wywodzi skutki prawne.

Na stronach spoczywa odpowiedzialności za wynik postępowania dowodowego i – w konsekwencji – wynik całego procesu. Strona nie może liczyć na to, że sąd zainicjuje przeprowadzenie dowodów, które mogłyby służyć poparciu jej twierdzeń. Dowodzenie własnych twierdzeń nie jest obowiązkiem strony (ani materialnoprawnym, ani procesowym), a tylko spoczywającym na niej ciężarem procesowym. Nie istnieje zatem żadna możliwość egzekwowania od strony aktywności w sferze dowodowej. Sąd nie może nakazać czy zobowiązać do przeprowadzenia dowodu. Tylko od woli strony zależy, jakie dowody sąd będzie prowadził.

Strona powodowa zaoferowała jako materiał dowodowy umowę przelewu wierzytelności wraz z wyciągiem z załącznika do umowy oraz wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego na dzień 20.11.2015 r. Wystawienie takiego wyciągu nie przesądza jednak o zasadności roszczenia powoda, wobec ugruntowanego stanowiska co do charakteru tego dokumentu.

Powoływanie się na wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego nie może zostać uznane za wystarczające, zwłaszcza w świetle orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 lipca 2011 r. wydanego w sprawie - sygn. akt P 1/10, na mocy którego zostało wykluczone uprzywilejowanie dowodowe jakie posiadały fundusze sekurytyzacyjne.

W wyroku z dnia 11 lipca 2011 r. Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że art. 194 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. Nr 146, poz. 1546, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 183, poz. 1537 i 1538 i Nr 184, poz. 1539, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119, z 2007 r. Nr 112, poz. 769, z 2008 r. Nr 231, poz. 1546, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 42, poz. 341, Nr 168, poz. 1323 i Nr 201, poz. 1540, z 2010 r. Nr 81, poz. 530, Nr 106, poz. 670, Nr 126, poz. 853 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622) w części, w jakiej nadaje moc prawną dokumentu urzędowego księgom rachunkowym i wyciągom z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta, jest niezgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 zdanie pierwsze i art. 76 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie jest niezgodny z art. 20 Konstytucji.

Domniemanie prawne z art. 244 § 1 k.p.c. w stosunku do wyciągu z ksiąg funduszu sekurytyzacyjnego odnosić się może co najwyżej do faktu nabycia przez fundusz konkretnej wierzytelności, nie obejmuje zaś samego faktu istnienia tej wierzytelności (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 11.12.2012 r., I ACa 652/12, LEX nr 1283349).

Wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu złożony w niniejsze sprawie stanowi wyłącznie dokument prywatny i nie wiąże się z nim domniemanie prawne, że stwierdzona w nim wierzytelność istnieje, co potwierdza przepis art. 194 ust. 2 ustawy z 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (t. j. 2014 r. poz. 157 ze zm.).

W przedmiotowej sprawie brak jest jakiegokolwiek sposobu kontroli prawidłowości podstaw dokonania wpisu w księgach rachunkowych powodowego funduszu. Strona powodowa nie przedłożyła umowy kredytu nr (...), na którą powołała się w uzasadnieniu pozwu i nie zaoferowała innych dowodów potwierdzających wysokość i zasadność dochodzonej kwoty - uniemożliwiając tym samym dokonanie weryfikacji żądania przez Sąd.

W konsekwencji, brak udowodnienia swojego roszczenia oraz legitymacji czynnej przez powoda skutkować musi oddaleniem powództwa. Powód nie udowodnił faktu, iż przysługuje mu jakiegokolwiek roszczenie względem strony pozwanej, ani nie udowodnił jego wysokości.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 509 k.c., powództwo należało oddalić jako nieudowodnione, o czym orzeczono w punkcie pierwszym sentencji wyroku.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Ponieważ powództwo zostało oddalone, Sąd obciążył powoda kosztami postępowania, uznając je za uiszczone w całości.

ZARZĄDZENIE

1. Odpis wyroku zaocznego z dnia 16.03.2016 r. wraz z uzasadnieniem doręczyć:

- pełnomocnikowi powoda r. pr. M. S.,

2. K.. 14 dni.

J., dnia 15 kwietnia 2016 r. SSR Agnieszka Gaca - Turzyńska